

In Memoriam

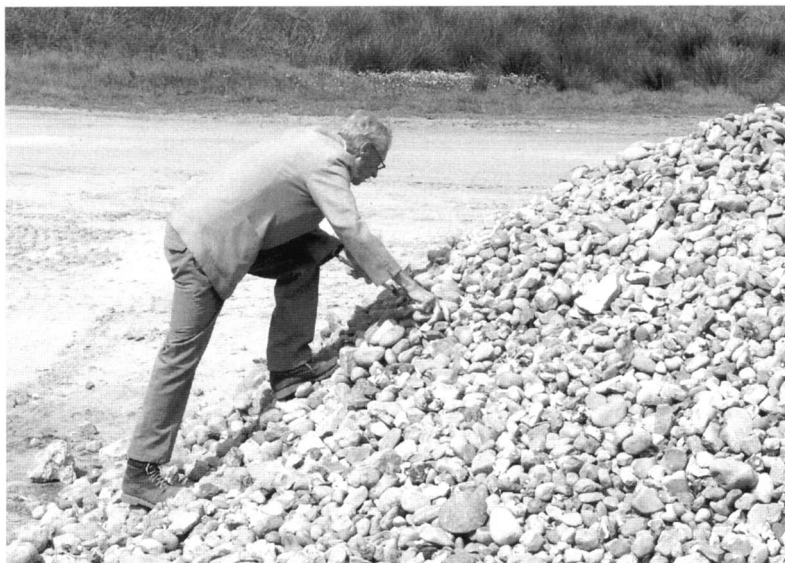
prof. dr. L.M.J.U. van Straaten

H. Veenstra

Dr. H.J.Veenstra Oostindie 24, 9354 TD Zevenhuizen Gr. 0594-513130

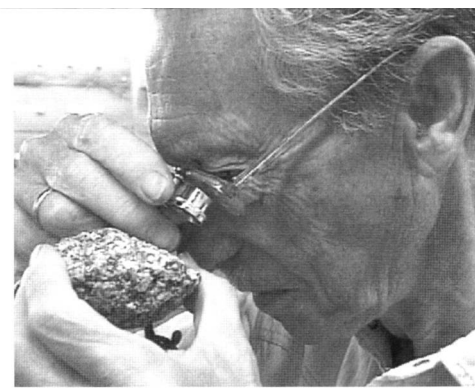
Op 8 mei 2004 overleed in Groningen na een ernstige ziekte van enkele maanden prof. dr. L.M.J.U. van Straaten, emeritus hoogleraar in de geologie aan de R.U. te Groningen. Lambertus (Bert) Marius Joannes Ursinus van Straaten werd op 8 april 1920 te Rotterdam geboren. Reeds jong verzamelde Van Straaten fossielen en schelpen, gestimuleerd door het Geologieboekje van Heimans (1923). Het wekte dus geen verwondering dat Van Straaten in 1938 geologie ging studeren in Leiden. In de herfst van 1940 werd de Leidse Universiteit echter op last van de Duitse bezetter gesloten, waarna de studenten hun studie aan andere universiteiten moesten voortzetten.

Van Straaten kon zijn studie in Utrecht vervolgen, maar kreeg al spoedig een baan aangeboden bij het nieuw opgerichte 'Geologisch onderzoek in Limburg'. Dit beoogde een ruim geologisch onderzoek ten behoeve van de eventuele winning van kalksteen, bruinkool, grind en zand. Van Straaten was in de gelegenheid om talrijke grindmonsters van de Maasterrassen te verzamelen, te bestuderen en de gegevens uit te werken. Na de bevrijding werd de studie in Leiden hervat, waarna hij reeds in 1946 kon promoveren op het proefschrift 'Grindonderzoek in Zuid-Limburg'.

Op 1 april 1947 trad van Straaten in dienst van het Geologisch Instituut te Groningen als wetenschappelijk ambtenaar. Daar besteedde hij veel tijd aan onderzoek naar het hoe en waarom van de sedimentsverplaatsingen en de verticale opbouw van de Wadden. Van Straaten kon reeds in 1950 de belangrijkste resultaten van zijn onderzoek op een Waddensymposium in Groningen bekend maken, wat bij de deelnemers grote indruk maakte. Veel van zijn profielen zijn later in de geologische handboeken opgenomen. Een goed overzicht van het Waddengebied door van Straaten vindt men in 'Het Waddenboek', een uitgave van de NGV uit 1964. Hij leidde talrijke excursies, vaak voor buitenlandse bezoekers, maar ook voor de Nederlandse Geologische Vereniging.

Een ander onderzoek van Van Straaten betrof de vorming van de Hollandse Westkust. Hiertoe werden een aantal boringen en monsters uit de Noordzee bestudeerd. Het onderzoek resulteerde in een belangrijke publicatie over het ontstaan van de Hollandse kust uit strandwallen (1965). Tussen de bedrijven door was Van Straaten ook eindredacteur van het leerboek 'Algemene Geologie' als opvolger van prof. Pannekoek, die wegens zijn hoge leeftijd terugtrad. Een viertal hoofdstukken over 'de

zee' in dit leerboek waren geschreven door Van Straaten.

Na het vertrek van prof. Kuenen nam hij diens collega's en tentamens over, zodat er weinig tijd voor onderzoek overbleef. In 1962 werd Van Straaten benoemd tot buitengewoon hoogleraar in de mariene geologie en petrologie, welk ambt hij aanvaardde met een openbare les over 'De Shelf'. Vanaf 1972 tot 1985 was hij gewoon hoogleraar in de geologie. Hij ontving een tweetal wetenschappelijke medailles: de Waterschoot van der Gracht penning van het KNGMG en de Francis Shepard Award van de Amerikaanse Society of Sedimentary Petrologists. Voorts was Van Straaten erelid van The Geological Society. In 1990 verscheen een speciaal nummer van Grondboor en Hamer dat aan hem werd opgedragen.

Nadat het Geologisch Instituut in 1985 gesloten was, kon Van Straaten zich weer geheel aan de geologie wijden. Hij bezocht meerdere malen Spitsbergen, reisde door Siberië, Vuurland, Oman, India, Costa Rica, Australië en de Filipijnen. Over zijn vele reizen kon hij boeiende lezingen houden. Hij had niet alleen oog voor de geologie, maar interesseerde zich ook voor de planten- en dierenwereld. Ook de kunstgeschiedenis had zijn warme belangstelling.

De laatste tijd was Van Straaten bezig met een onderzoek van rode ijzerkiesel en radiolriet. Hij heeft dit onderzoek helaas niet meer kunnen afmaken. Ook zijn belangstelling voor porfierien in het stroomgebied van de Rijn in Duitsland is nog een verre echo van zijn promotieonderzoek. Over dit onderzoek schreef hij nog in 2002 in Grondboor & Hamer een artikel (jaargang 56, no. 6).

Vrienden, medewerkers en vakgenoten zullen Bert van Straaten herinneren als een behulpzame man met een fenomenale kennis van gesteenten, sedimentstructuren en schelpen. Hij wordt nooit vergeten.